

Minister Sprawiedliwości

DLPK-I.070.9.2023

Warszawa, 21 lutego 2023 r.

dot. BPS.DKS.KPCPP.0330.4.2023

Pan

Aleksander Pocięj

Przewodniczący

Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji

Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 3 lutego 2023 r. (znak: BPS.DKS.KPCPP.0330.4.2023), w którym zawarto prośbę o zajęcie stanowiska względem petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy, w celu zmiany sposobu dokonywania potrąceń z wynagrodzenia pracującego skazanego w ten sposób, aby w pierwszej kolejności były potrącane środki rzecz uregulowania orzeczonych zobowiązań alimentacyjnych (P10-13/22), uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Zasady wynagradzania za pracę skazanego zostały uregulowane w art. 123 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 127, z późn. zm.; dalej jako „k.k.w.”), zaś sama kwestia potrąceń z wynagrodzenia za pracę przysługującego skazanemu została unormowana w art. 125 k.k.w.

Co istotne, kwestię potrąceń alimentacyjnych reguluje również art. 833 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.), zgodnie z którym wynagrodzenie ze stosunku pracy podlega egzekucji w zakresie określonym w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, z późn. zm.; dalej jako „k.p.”). Przepis art. 87 § 1 k.p. stanowi, że z wynagrodzenia za pracę – po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz wpłat dokonywanych do pracowniczego planu kapitałowego, w rozumieniu ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach

kapitałowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 46), jeżeli pracownik nie zrezygnował z ich dokonywania – podlegają potrąceniu m.in. sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych (zob. art. 87 § 1 pkt 1 k.p.).

Zgodnie z powyższym – potrącenia na rzecz świadczeń alimentacyjnych realizowane są od kwoty netto wynagrodzenia, czyli po dokonaniu wszelkich innych ustawowych potrąceń, takich jak np. podatek (tj. podatek dochodowy od osób fizycznych) czy składki na ubezpieczenie społeczne. Ustawowymi potrąceniami z wynagrodzenia w przypadku osób skazanych odbywających karę pozbawienia wolności są także potrącenia przewidziane we wspomnianym już na wstępie art. 125 § 1 k.k.w.

Należy ponadto podkreślić, że pobyt osadzonego w jednostce penitencjarnej jest w pełni finansowany ze środków budżetu państwa i obejmuje m.in. zakwaterowanie, posiłki, odzież, jak również koszty kształcenia w przywieziennych Centrach Kształcenia Ustawicznego, jak również udział w kursach zawodowych podnoszących kompetencje na rynku pracy oraz organizację zajęć dla osadzonych w czasie wolnym.

W świetle powyższego oznacza to, że zgromadzone przez osadzonego środki finansowe pochodzące z zatrudnienia – mogą być spożytkowane w celu spłaty należnych zobowiązań, w tym również alimentacyjnych. Zmiana przepisów k.k.w. zgodnie z wnioskiem petycji spowodowałaby postawienie skazanego w uprzywilejowanej sytuacji względem pracowników świadczących pracę w tzw. warunkach wolnościowych (a więc pracowników nieodbywających kary pozbawienia wolności), co stanowiłoby naruszenie konstytucyjnej zasady równości wobec prawa, o której mowa w art. 32 Konstytucji RP.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości nie zachodzą przesłanki do dokonywania zmian legislacyjnych w zakresie wskazanym w przedmiotowej petycji.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości

Marcin Warchoł

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/